

& Kerk Stad

mei 2026 jaargang 17 nr 5

**Protestantse Gemeente
Enschede**

Vindplaats van
geloof, hoop en liefde |

Ik ging het kinderverhaal vertellen in de dienst.
Vanuit mijn ooghoek - links - zag ik hem komen:
een jongetje liep naar me toe en gaf me een hug.

Zomaar.
Pure genade.

Toen hij terugliep zette hij gauw
de capuchon van zijn hoodie op.
Alsof hij niet gezien mocht worden.

Binnenkort is het Pinksteren,
de Geestkracht van Gods liefde zal waaien
waar zij wil.

Ongezien
Zoals een kind je even omhelst?
Zou mooi zijn!

Niek Scholten

Kinderverhaal

Inhoudsopgave

Jeaneth de Withe - Smit

4
Kerkkompas
Adressen, contact
en praktische informatie

5
Paaskaars en Gemeenteavond

6 t/m 7
Stil & Storm
Ds. Niek Scholten over dopen met
de Heilige Geest van Pinksteren

8
Boekbespreking

9
Bezig met lichaam en geest

10
Doordeweeks ontmoeten

Koosje en Keesje

11
In en met de wijk

12
Oecumenelezing

13
Jeugdkerk

14 t/m 15
Koosje, Keesje, Kinderdienst

16 t/m 17
Bestuur en de grote(re) kerk

18 t/m 19
Lied van de Maand

20 t/m 21
Stadse Stemmen
Mieke Boon over scheidslijnen
tussen geloof en ongeloof

ds. Jaco Zuurmond

22 t/m 23
Migrantenkerken

24 t/m 25
Bij de kerkdiensten

25
Afscheid(scadeau)
ds. Jaco Zuurmond

26 t/m 27
Collectiedoelen

28 t/m 29
"Wetten moeten deugen"

30
Lonneker en Bethel

31 t/m 32
Kerkdiensten

Colofon

Eindredactie en vormgeving:
Jan Schaake

E-mail:
redactiekerkenstad@pgenschede.nl

Website:
pgenschede.nl/kerkenstad

Oproep voor adverteerders:
Kerkelijk Bureau,
053 - 431 44 64
info@pgenschede.nl

Fotografie:
Johan Meijer, e.v.a.

Teksten:
ds. Niek Scholten, Trudi Montizaan,
Harry van Wijk, Jan Schaake e.v.a.

Correspondentieadres:
Kerkelijk bureau Protestantse
Gemeente Enschede,
Varvixsingel 139
7512 EK Enschede
053 - 431 44 64

Drukwerk:
Drukkerij Van Barneveld,
Denekamp

mei 2026

Kopij komend nummer

Het juni-nummer van Kerk&Stad
verschijnt op zaterdag 6 juni.
Kopijsluiting: woensdag **27 mei**.

Stuur je kopij als bijlage per e-mail:
redactiekerkenstad@pgenschede.nl

Alvast bedankt voor je bijdrage!

Kerkkompas

Adressen, contact en praktische info Protestantse Gemeente Enschede

Ontmoetingskerk

De vieringen van de Protestantse Gemeente Enschede vinden plaats in de Ontmoetingskerk.

Adres: Varviksingel / hoek dr. Joh. Wagenaarstraat 6
7541 JX Enschede

Telefoon: 053 - 431 15 68

Website: pgenschede.nl

Ontmoetingsruimte: dagelijks geopend 10.00 – 12.00 uur

Stiltecentrum: dagelijks geopend 10.00 – 16.00 uur

Kerkelijk Bureau:

Voor het aanvragen van huwelijksbevestiging (10 weken van te voren), verhuizingen en vragen m.b.t. Kerkbalans.

Adres: Varviksingel 139
7512 EK Enschede

Telefoon: 053 - 431 44 64

E-mail: info@pgenschede.nl

Openingstijden:

ma t/m do, 9.00 - 13.30 uur.

Kostersteam

Gerry Ophuis-Gruppen,
06 - 40 59 86 12
gerryophuis@gmail.com

Verhuur

Harry Vergunst, 06 - 33 60 73 67
harryvergunst@gmail.com

Kerkrentmeesters

Secretaris: P. Piepers
cvk@pgenschede.nl

Kerkenraad

Scriba: Thonie van den Boomgaard,
ak@pgenschede.nl

Diaconie

Scriba: Arend Arensman,
aarensman52@gmail.com

Spullendienst

Petra Lagewaard,
plagewaard@icloud.com

Vertrouwenpersonen

Mark Floors,
markfloors@hotmail.com
M.H.A. Voordijk,
m.h.voordijk@gcoosterpoort.nl

Vervoersdienst

Elly Meerburg, 06 - 40 75 52 76,
vandezel@home.nl

Bloemen en Kaart

Lucie van de Worp, 06 - 28 82 21 99
geldworp@outlook.com

Jeugdwerk

jeugdwerk@pgenschede.nl

Kinderdienst

kindernevendienst@pgenschede.nl

Kinderoppas

speelweide@pgenschede.nl

Predikanten

Ds. Johan Meijer

06 - 57 33 73 88

ds.johan.meijer@pgenschede.nl

Maandag vrije dag.

Ds. Niek Scholten

06 - 42 74 10 22

ngscholten@planet.nl

Maandag vrije dag.

Dringend een dominee nodig?

Huisbezoek gewenst van iemand van de kerk voor u zelf of voor iemand anders?

Bel **06 - 38 68 32 82** of mail
pastoraatpge@gmail.com

Zondagsbrief

Kopij insturen donderdag voor 20.00u naar zondagsbrief@pgenschede.nl

Berichten muurkrant

muurkrant@pgenschede.nl

Berichten website

redactie-website@pgenschede.nl

Bankrekeningen Protestantse Gemeente Enschede

- **Algemeen:** NL52 RABO 0373 7192 64
- **Kerkbijdrage / Kerkbalans:** NL30 RABO 0373 7192 72
- **Collectemunten:** NL38 ABNA 0592 2183 41
- **Kerk & Stad:** NL93 RABO 0373 7193 02
- **Solidariteitskas:** NL08 RABO 0373 7192 80
- **Collecten:** NL77 RABO 0373 7192 99

T.n.v.: Protestantse Gemeente Enschede

Bankrekeningen Diaconie

NL26 ABNA 0445 2531 50

NL23 RABO 0373 7371 49

NL66 ABNA 0554 4765 92

Kerk & Stad

mei 2026

Paaskaars 2026

Tijdens de Paasviering werd de Paaskaars de kerkzaal binnengedragen die het komende jaar in de Ontmoetingskerk zal branden. De Paaskaars 2026 is beschilderd door gemeentelid Anneke Schimmel die de kaars op Paasmorgen als volgt presenteerde:

Toen ik de Paaskaars zou gaan schilderen, dacht ik: 'wat zal ik erop schilderen?'

Het ruwhouten kruis, symbool van het christendom. Een leeg kruis, want de dood is overwonnen.

Dan wilde ik een vredesduif schilderen, maar ... ik dacht: "vredesduif"? Dat kan niet! In deze wereld van onvrede, oorlog en geweld!?' Maar de vredesduif is ook het symbool van hoop (las ik ergens), dus ja toch, de duif.

Op de achterkant ook een teken van hoop, nieuw leven, nieuwe lente: een groen twijgje. Een nieuw begin. Ook voor deze gemeente.

Onderaan de kaars probeerde ik een trouwring te schilderen, symbool van trouw en liefde. De ring is rond. Oneindig. En symboliseert daarmee de oneindige trouw en liefde van God!

Gemeenteavond dinsdag 19 mei

Nu zowel ds. Niek Scholten als ds. Johan Meijer verbonden zijn aan onze gemeente, leek het de kerkenraad een goed moment om een gemeenteavond te organiseren. Deze zal worden gehouden op dinsdag 19 mei in de Ontmoetingsruimte aanvang 20:00 uur. Onderwerpen die ter sprake zullen komen zijn onder andere het afgelopen jaar, het orgel en de gedachtenisdienst.

U wordt hiervoor van harte uitgenodigd.

*Namens de kerkenraad
Thonie van den Boomgaard, scriba*

Pinksteren: gedoopt met Heilige Geestkracht

tekst: ds. Niek Scholten, predikant Ontmoetingskerk Protestantse Gemeente Enschede

Pinksteren in de Ontmoetingskerk is deze keer extra feestelijk, want we gaan ook dopen! En de Heilige Geest heeft álles met dopen te maken. Denkt u maar aan de doop van Jezus zelf, in de rivier de Jordaan. Johannes de Doper dompelt hem onder in dat water. En zodra Jezus weer opstaat uit dat water, daalt de Heilige Geest in de gestalte van een duif op hem neer. En een stem uit de hemel zegt: 'Dit is mijn geliefde zoon'.

Hoe feestelijk wil je het in een doopdienst hebben?

Toch is het ook een heel ernstige gebeurtenis. Wij denken bij dopen meestal aan *kinderdoop*. Maar Jezus is hier al volwassen. Ik had even de neiging om te vertalen, dat die stem zegt: 'Dit is mijn geliefde *kind*', omdat het niet per se om een *man* gaat. Maar ja, dan denk je weer aan 'kinderdoop'. En hoewel kinderdoop bij ons zo gangbaar en 'gewoon' is geworden, zijn de Bijbelse dopen altijd volwassenendopen.

Ernstig. Want het gaat om een *keuze* die je maakt. En om de bevestiging - de 'steun' voor deze keuze - 'van boven'. Je laten dopen is een stap in het *ongewisse*. Je gaat het water in en als je niet blijft drijven, zou je er zomaar in kunnen verdrinken. Dus heb je *vertrouwen* nodig ('geloof' zo u wilt), dat je níet kopje onder gaat, maar dat je wordt vastgehouden door het water heen, omdat iemand je bij je naam kent. Jou in ieder geval laat drijven en ook wil leren zwemmen - om maar even bij het beeld te blijven. Het zijn de handen van de Eeuwige die je vasthouden. Die jouw naam kent en jou bij die naam roept. En het is de kracht van de Geest die jou léért hoe je vervolgens ook zélf kunt leren zwemmen: zwemmen 'in het *leven*'.

Aan het begin van het Evangelie kiest Jezus ervoor precies daar te gaan staan: tussen de Eeuwige die ons draagt en de Geest die ons wijsheid, kracht en liefde geeft om *gedragen* te gaan leven met anderen. Om de diepte niet te schuwen. Moeilijkheden niet uit de weg te gaan.

Pinksteren is een feest uit het Oude Testament, dat moet je altijd goed bedenken als je Handelingen 2 leest, waar de leerlingen van Jezus bijeen zijn. Dan vieren ze *Sjawoeot*, het 'Wekenfeest', het feest van de tweede oogst.

Maar het is veel meer dan een oogstfeest. Het is ook het feest van de bevrijde slaven uit Egypte. Ze zijn door de Eeuwige zelf daaruit gehaald om 'zijn zoon' te zijn ('uit Egypte heb ik mijn zoon geroepen', schrijft Hosea en Matteus schrijft hem dat in zijn Kerstverhaal ná). Ze zijn, een ongewisse toekomst tegemoet, door het water van de Rode Zee kunnen trekken. Je zou kunnen zeggen: dat was hun 'Doop'.

En dan trekken ze de woestijn in om te gaan 'leren zwemmen'. Om zó te kunnen leven als gemeenschap dat je elkáár leert vasthouden omdat je zélf wordt vastgehouden. Dié *leer* dat is de Tora: het 'Onderwijs van hoop en vertrouwen'.

Je moet het vóór je zien: dat wilde troepie ex-slaven, dat daar onderaan de berg Sināi staat. En boven op de berg is het donder en bliksem - *vúúr!* - en Mozes ontvangt daar uit handen van de Eeuwige zelf dat onderricht.

Zo'n zelfde 'troepie' mensen is bijeen in Jeruzalem om dát alles te vieren. Ook de leerlingen van Jezus, die - zo stel ik me voor - tamelijk uitgeblust naar dat feest zijn toegesloft. Want: hun *leraar* in dat Onderwijs van hoop en vertrouwen was door notabene *gelovigen* gedood. Gedoopt in de dood, zegt Paulus dan. Maar: na drie dagen opgewekt, d.w.z. net als in het begin van het Evangelie uit het doopwater ópgestaan. Zijn náám (dat is: zijn leven en levensverháál) wordt door de Eeuwige gekend, gaat niet verloren, maar blijft 'drijven'.

Alleen: niet door vrolijk verder te gaan waar hij was gebleven. Zijn *naam* (en waar die dus voor stáát) zal opstaan in dat troepie volgelingen. In zijn leerlingen. Tot en met vandaag. Dus ook in óns.

Maar, zegt het verhaal van Hemelvaart: blij niet naar de hemel staren. Sta met beide benen stevig op de grond. Sta op! En ga de wereld in. Laat *vuur* - *virigheid* - het Onderwijs van hoop en vertrouwen in jouw hart en handen doen branden. Wees gedoopt met dit vuur! Wees gedoopt met deze Heilige Geestkracht! En precies dát is Pinksteren.

Twentse School voor Theologie houdt lezing over de theologie van de doop

Ter afsluiting van dit jaar nodigen wij u van harte uit voor een bezinningsavond over de theologie van de doop, die zal plaatsvinden op donderdagavond 28 mei in St. Mary's Chapel te Markelo. De lezing wordt verzorgd door dr. Matthijs van Ittersum.

De doop behoort tot de sacramenten van de Kerk en neemt daarin een centrale plaats in. Tegelijkertijd blijft zij, ondanks alles wat er in de loop der eeuwen over is gezegd en geschreven, in zekere zin een mysterie. Juist daarom keren vragen rondom de doop steeds terug en vormen zij blijvend aanleiding tot theologische reflectie. Dat geldt ook voor vragen naar de plaats van de kinderdoop binnen het leven en de leer van de Kerk.

In het licht van deze vragen en de discussies die daarmee gepaard zijn gegaan, heeft Augustinus van Hippo de Kerk een omvangrijk en invloedrijk corpus aan geschriften nagelaten waarin ook de doop uitvoerig wordt behandeld. In deze lezing wordt zijn dooptheologie besproken, met als doel de betekenis van dit sacrament samen nader te doordenken.

Aanmelden voor deze avond is mogelijk via: <https://twentseeschoolvoorthologie.nl/bijeenkomst-een-theologie-van-de-doop/>.

Het zwijgen doorbroken

Al enkele jaren houdt de Stichting Historische Sociëteit Enschede - Lonneker (SHSEL) haar driemaandelijke "sociëteitsavonden" in de Ontmoetingskerk. Op zo'n avond vinden dan een of twee presentaties plaats over een stuk geschiedenis van de huidige gemeente Enschede (inclusief de voormalige gemeente Lonneker). De bijeenkomst van 21 april jl. week enigszins af van dit patroon.

Er was die avond namelijk slechts één spreker - voormalig Amerika-correspondent Tim Overdiek - en het onderwerp beperkte zich niet tot de lokale geschiedenis, maar oversteeg deze in meerdere opzichten. Het ging op deze bijeenkomst twee weken vóór 4 en 5 mei over Nederlandse dwangarbeiders die tijdens de Tweede Wereldoorlog gedwongen waren voor de bezetter in Duitsland te werken.

Vergwogen

Bij alle Tweede Wereldoorlog-herdenkingen komen deze dwangarbeiders niet of nauwelijks aan bod. En zelf zwegen zij er ook maar liever over. Zo ook Tims vader, wiens zwijgen en verzwegen worden de aanleiding vormden voor het hier te bespreken boek "Zwijgende vaders".

Tims vader is vrij jong overleden - Tim was toen 13 jaar oud - en heeft zijn verhaal feitelijk in het graf meegenomen. Als hij ernaar gevraagd werd, liet hij alleen maar los dat het "een rottijd" was geweest. Tim, maar ook zijn moeder en oudere broers wisten niet eens wáár hij in Duitsland had moeten werken en waar dat werk uit bestond. Het was kennelijk te traumatisch.

Zoektocht

Tim - tegenwoordig werkzaam als therapeutisch coach en

schrijver van boeken over de verwerking van rouw en verdriet door mannen - besloot op zoek te gaan waar dit trauma van zijn vader vandaan kwam. Het boek "Zwijgende vaders" vormt de weerslag van die zoektocht. De vaders zelf zijn (meestal) al niet meer in leven, maar de kinderen die Tim gesproken heeft blijken vrijwel dezelfde ervaringen met hun zwijgende vaders te hebben als Tim zelf. Wel blijken sommige vaders iets meer verteld te hebben. In ieder geval wáár ze werkzaam zijn geweest. Er duiken soms ook dagboekfragmenten en brieven op waarin ze hun ervaringen hebben opgetekend. De verhalen van deze andere vaders geeft Tim enig houvast bij het reconstrueren van wat zijn eigen vader doormaakte.

Erkenning

In het boek worden deze heel persoonlijke oorlogservaringen afgewisseld met algemenere gegevens, zoals het duizelingwekkend aantal Nederlandse dwangarbeiders dat in Duitsland moest werken: 5 tot 600.000 - dat was een derde van de toenmalige mannelijke beroepsbevolking van Nederland! En de enorme aantallen doden (30.000) en vermisten (enkele tienduizenden). Veel dwangarbeiders werkten namelijk gewongen in de Duitse oorlogsindustrie en deze was avond

aan avond doelwit van geallieerde bombardementen. Als het om trauma's gaat dan zijn deze aanhoudende bombardementen en overigens ook het zeer rigide regime in de kampen waarin ze waren was opgesloten eigenlijk al voldoende. Maar daar komt bij deze groep oorlogsslachtoffers nog het element van schaamte of schuldgevoel bij. Ze hadden immers - zij het dan gedwongen - voor "de vijand" gewerkt. Hadden ze toch niet meer hun best moeten doen onder te duiken? In zijn boek maakt Tim Overdiek duidelijk dat dat laatste voor de meesten geen optie was. Velen werden bijvoorbeeld opgepakt bij razzia's. Hoewel aan de late kant is het volgens hem tijd ook deze groep als oorlogsslachtoffer te herkennen en te herdenken.

Jan Schaake

Tim Overdiek. *Zwijgende vaders. Het onbekende verhaal van de dwangarbeid.* Balans, 2024. ISBN 9789463823395, € 22,99.

Cursus Theologische Vorming in Twente

Voor iedereen die eens wat meer wil weten over geloof en theologie.

We willen het komend seizoen, 2026-2027, weer met een nieuwe groep starten. De volledige cursus duurt drie jaar, maar je meldt jezelf telkens aan voor één jaar. Na een jaar kun je dus beslissen of je ook in het volgende jaar aan de cursus wilt deelnemen.

Deze cursus Theologische Vorming voor Geïnteresseerden (TVG) biedt zowel verdieping als verbreding. De wekelijkse cursusavond is op dinsdag. Zowel docenten als cursisten komen uit verschillende christelijke stromingen wat vaak leidt tot mooie, diepgaande gesprekken en nieuwe inzichten. Er is een breed aanbod van vakken, waaronder geloofsleer, filosofie, ethiek, kerkgeschiedenis, Oude- en Nieuwe Testament, en daarnaast ook meer praktische vakken als pastoraat, liturgie en diaconaat.

Startdatum: **dinsdag 22 september**

in de Waterstaatskerk in Hengelo.

De kosten bedragen € 240,- per seizoen.

De cursus gaat definitief van start bij een minimum aantal van 10 cursisten. Het maximale aantal cursisten is 15.

Ben je geïnteresseerd? Op **dinsdag 19 mei** is er om 19.30 uur in de Waterstaatskerk een informatieavond.

Meld je aan per e-mail: dvdmeijden@hotmail.com

Neem ook eens een kijkje op onze website:

<https://twentseschoolvoortheologie.nl/informatie-en-aanmelding/>

Voor meer informatie en aanmelding:

Dick van der Meijden, cursuscoördinator,

tel. 06-473 11 830, dvdmeijden@hotmail.com,

of ds. Carla Borgers, cursusleider,

tel. 06-510 79 396, carla.borgers@gmail.com.

Kom kennismaken met Sacred Dance

3-delige workshop "Zonedans – Lentedans"

Sacred Dance is een meditatieve vorm van dans die uitnodigt tot verstillend en innerlijke beleving. We dansen samen in een cirkel rondom een middelpunt. Muziek, symboliek en beweging helpen ons tot rust te komen en ons verbonden te voelen, met onszelf en met elkaar. Deze dansvorm wordt ook wel eens meditatief of sacraal dansen genoemd. Ervaring is niet nodig. Het gaat niet om prestatie of 'het goed doen'. Na afloop is er koffie en thee beschikbaar.

Data: dinsdagen 12 en 26 mei, 2 juni

Tijd: 10.30 – 11.30 uur

Locatie: Ontmoetingskerk

Kosten: € 49,00 (voor 3 keer)

Aanmelden: contact@zonne-wende.nl

Meer informatie op www.sacreddancetwente.nl of www.zonne-wende.nl

Jeaneth de Witte-Smit

Docente Meditation des Tanzes – Sacred Dance

Elke vrijdagmiddag 13.15-13.45 uur**Coventrygebied voor Vrede en Verzoening**

Deze mei-maand herdenken we de doden die door oorlog en geweld in Nederland en "in den vreemde" zijn omgekomen. En we vieren onze vrijheid, waarbij we ons (moeten) realiseren dat die vrijheid niet zomaar tot stand is gekomen omdat er een einde kwam aan oorlog en geweld. Daadwerkelijke bevrijding van oorlog en geweld veronderstelt vergeving en verzoening, waartoe wij wekelijks het Coventry-gebed bidden vanuit het midden van de stad. U bent welkom.

Locatie: de Wonne, Noorderhagen 25**Woensdagen 6 en 20 mei 10.30-12.00 uur****Handwerken voor een goed doel**

De handwerkgroep Draadkracht komt elke eerste en derde woensdag van de maand bij elkaar. Onder het genot van koffie, thee en gezellige gesprekken worden er mooie dingen gehaakt, gebreid en geborduurd voor babydekentjes en -mutsjes voor Ghana en kinderkleding voor Moldavië. Garen, brei- en haaknaalden en patroontjes zijn aanwezig. Houdt u van handwerken en gezelligheid? Kom eens langs op een woensdagochtend.

Woensdagen 6 en 20 mei 17.30-19.00 uur**Noabermaaltijd**

Elke eerste en derde woensdag van de maand is er een Noabermaaltijd. Voor die maaltijd kunt u zich vanaf de donderdag volgend op de vorige maaltijd aanmelden tot en met de maandagochtend vóór de betreffende maaltijd. Dat kan alleen telefonisch tussen 10.00 en 12.00 uur via 053-4311568. U kunt niet meer dan 2 personen aanmelden. De inloop is om 17.30 uur en de maaltijd start om 17.45 uur.

Prijs: €3,-**Kunst in de kerk**

Vanaf maandag 19 april hangen schilderijen van Henriëtte Eikenaar in de Ontmoetingsruimte.

De schilderijen van Henriëtte Eikenaar mogen op verschillende manieren worden geïnterpreteerd en men mag er dan ook in zien wat men zelf wil.

Ze gebruikt verschillende materialen waaronder olieverf, aquarel en acrylverf.

Henriëtte laat zich graag inspireren door de natuur en de dingen die om haar heen gebeuren.

Ze combineert haar beroep als muziekdocent/dirigent graag met haar creativiteit in de schilderkunst.

Vrijdag 15 mei 17.30-19.30 uur**Netwerkcafé 18-40-jarigen**

Elke derde vrijdag van de maand is er een netwerkcafé voor jongvolwassenen. Een uitgelezen moment om met leeftijdgenoten met een kerkelijke achtergrond bij te praten over wat je zoal tegenkomt en bezighoudt. In verband met de eenvoudige maaltijd is aanmelding gewenst via de app of per e-mail.

Ineke van der Meulen:

inekevandermeulendejong@hotmail.com

Jan Schaake:

schaakejan@gmail.com

Woensdag 27 mei 14.30-18.00 uur**Ouderenmiddag**

Het lijkt ons leuk om met z'n allen het seizoen af te sluiten met een high tea bij restaurant Sprakel in t bos in Enschede. Wij laten ons daar dan verwennen met thee, soep, hartige en zoete hapjes. We vertrekken om 14.30 uur vanaf de Ontmoetingskerk. Wilt u s.v.p. een kwartier van te voren aanwezig zijn. Wij zorgen voor vervoer en verwachten om uiterlijk 18.00 uur bij de kerk terug te zijn.

De kosten voor deze middag zijn 15,- euro. Gelieve u vóór 18 mei op te geven bij Herma Simons, tel 06 11263235.

Vrijdag 29 mei 14.00 uur**Meditatief wandelen**

We wandelen in de Lutte en verzamelen om 13.30 uur bij de Ontmoetingskerk.

Startplek: Lutterzandweg 11, ter hoogte van de boerenkaasautomaat. Daar is ook een parkeerplaats.

Samen wandelen in Gods schepping.

Wandelen in stilte, open worden, ontvankelijk.

Contactpersonen: Bernardien Kromhof, Albert Prins, Wijtze Ekker

Tel: 053 - 478 29 96, **E-mail:** lw.ekker@ziggo.nl

Vrijheidsmaaltijd

Op Bevrijdingsdag 5 mei worden op diverse plekken in het land Vrijheidsmaaltijden gehouden. Dit jaar ook in de Ontmoetingskerk, waarbij de Protestantse Gemeente Enschede samenwerkt met Inclusio, Power Oost en Enschede voor Vrede.

Onder het genot van een maaltijdsoep, voor ons bereid door Janny van der Heijden, spreken we als kerk-, buurt- en stadsgenoten samen over wat vrede en veiligheid voor ons betekenen.

U kunt om 18.00 uur aanschuiven en we sluiten de bijeenkomst af met een korte excursie langs zichtbare sporen van de oorlog in de wijk rond de kerk.

De maaltijd is gratis, maar u moet zich hiervoor wel even aanmelden. Dat kan via de inschrijffijsten in de ontmoetingsruimte van de kerk of via een telefoontje op werkdagen tussen 10 en 12 uur op nummer 053-4311568. U bent van harte welkom.

Zomermarkt

Vorig jaar was de Ontmoetingskerk voor de eerste keer met een kraam aanwezig op de Zomermarkt van de Wijk Zuidoost Enschede (Varvik-Diekman-Hogeland). Het was een daverend succes en de keuken in de Ontmoetingskerk kon de enorme vraag naar via onze kraam aangeboden pannenkoeken uiteindelijk niet aan! (Er moest in de keukens van diverse gemeenteleden verder gebakken worden...)

Ook dit jaar zijn we graag weer van de partij. Niet met pannenkoeken, maar met andere etenswaren voor jong en oud. Het maakt de kerk op een laagdrempelige manier zichtbaar in de wijk.

De kraam moet op zondag 7 juni van 12 tot 16 uur bemensd worden en daarvoor (maar ook voor de aanvoer van de etenswaren) zoeken we nog enkele vrijwilligers. Belangstellenden kunnen contact opnemen via kracht@pgenschede.nl

Radicaalrechts gedachtegoed heeft zich de afgelopen jaren breed verspreid in de samenleving. Het vraagt van de kerken om een positiebepaling. De Vlaamse publicist Mark van de Voorde schreef Niet in onze naam, een veelbesproken boek waarin hij oproept tot christelijke verzet tegen populisme en antidemocratie. Tijdens de Oecumenelezing van de Raad van Kerken in Nederland daagt hij ons denken uit. Cynthia Haaswijk, van het platform 'Challenge in faith', en Esther de Paauw, bestuurslid van Op Goed Gerucht, reageren.

De lezing vindt plaats op 8 mei om 13.30 uur in de Geertekerk in Utrecht.

De Vlaamse journalist en publicist Mark van de Voorde schreef in 2025 het boek Niet in onze naam – oproep tot christelijk verzet tegen populisme en antidemocratie. Een boek dat veel stof deed opwaaien. In zijn lezing zal hij verder op dit thema ingaan. Waarom zwaaien populistten met de vlag van het christendom? Waarom moet de Kerk zich verzetten tegen die annexatie van haar geloof? Waarom is het onze christelijke plicht om de democratie te verdedigen?

Mark van de Voorde was woordvoerder van het bisdom Brugge en adviseur van diverse Belgische Christendemocratische politici. Hij publiceert in diverse media binnen en buiten de kerken.

Cynthia Haaswijk en Esther de Paauw zullen reageren op de lezing. Cynthia Haaswijk is theoloog en predikant in opleiding bij de Evangelische Broedergemeente (EBG). Ze is initiatiefnemer van het platform 'Challenge in faith'. Esther de Paauw is predikant van de Protestantse gemeente Wassenaar en bestuurslid van Op Goed Gerucht.

Programma Oecumenelezing 2026

13.00 uur Ontvangst
 13.30 uur Welkom door voorzitter Geert van Dartel
 13.40 uur Lezing door Mark van de Voorde
 14.25 uur Pauze
 14.55 uur Reacties van Cynthia Haaswijk
 en Esther de Paauw

Gesprek met Mark van de Voorde en de zaal o.l.v. Hillie van de Streek, vice-voorzitter van de Raad van Kerken

15.40 uur Liturgische afsluiting
 16.00 uur Receptie
 17.30 uur Einde oecumenelezing

Aanmelden en betalen is mogelijk tot 6 mei via het online formulier op www.raadvankerken.nl
 Kosten (inclusief koffie, thee en drankje) zijn € 20,- per persoon (studenten € 15,-).

Jeugdkerk 16+-kamp in het HemelvaartswEEKEND

We zijn inmiddels in het voorjaar beland en Pasen is alweer achter de rug: de tijd vliegt voorbij! In april hebben we Jeugdkerk gehad op zondag 12 april en 19 april. Bijzonder is dat we deze maand de methode 'BelieVID' hebben afgerond, met als laatste thema 'De Heilige Geest', waarin we ook al even een vooruitblik naar Pinksteren hebben gehad. Daarnaast zijn we ook gestart de volgende themareeks, waarin bijzondere personen uit de Bijbel centraal staan. Hierbij maken we onder meer gebruik van de methode 'Mensen zoals jij' en we zijn gestart met... (niet geheel verrassend wellicht) de eerste mensen die we tegenkomen in de Bijbel: Adam en Eva.

Voor de maand mei staat er dit jaar liefst drie keer Jeugdkerk gepland: op zondag 10 mei, 17 mei en 31 mei. Benieuwd welke Bijbel-personages we dan gaan ontmoeten... Houd voor de laatste details de WhatsApp-groep goed in de gaten en mocht je daar nog niet in zitten -> laat het ons weten!

Graag tot ziens bij de Jeugdkerk!

Groetjes van
 Harmen, Lisanne, Andries en Marjet

Passion

Op witte donderdag zijn we weer naar de passion geweest, en dit keer in het Drentse Dwingeloo. Edwin had weer heerlijk avondeten meegenomen, dat we eerst hebben genuttigd op de parkeerplaats. En hoewel er heel veel mensen, op een heel klein plein waren, met heel weinig dixies, was het ontzettend gezellig. De muziek was mooi, en de sfeer was magisch. Wij hebben genoten!

Renske van der Meulen

In het hemelvaartweekend (13-17 mei) gaan we met de 16+ jongerengroep weer op kamp. En dit keer naar het mooie Rotterdam! We gaan gezellig kamperen op de stadscamping. Het eten wordt geregeld door onze privéchef Edwin, er staan leuke activiteiten op de planning, en natuurlijk hebben we ook ruimte gemaakt voor verdieping en goede gesprekken. Heb je zin om mee te gaan en heb je je nog niet opgegeven? Stuur een berichtje naar Renske (0624233367), of spreek Edwin, Meike of Renske aan in de kerk. Wij hebben er in ieder geval heel veel zin in!

Groetjes, Edwin, Meike en Renske

Van Palmzondag naar Hemelvaart

Wat hebben we een mooie Paastijd achter de rug! Samen met alle kinderen hebben we genoten van het Paasfeest. Ook de intrededienst van dominee Johan was een bijzonder en feestelijk moment.

Inmiddels zijn we aangekomen in de periode tussen Pasen en Hemelvaart. Een tijd waarin we verder ontdekken wat er gebeurde na Pasen. Zo hoorden we over de wonderen die volgden, zoals de bijzondere visvangst.

En we hebben er een nieuw vriendje bij! Door de komst van dominee Johan is ook Keesje de giraf bij ons gekomen. Hij is inmiddels dikke vriendjes geworden met Koojsje, onze kerkuil. Samen beleven ze allerlei avonturen en zorgen ze voor een hoop vrolijkheid.

En er is nog iets om naar uit te kijken: tijdens het Hemelvaartsweekend gaan we met een aantal families kamperen. Gezellig samen zijn, verhalen delen en samen bezig zijn met het geloof.

En daarna? Dan leven we toe naar Pinksteren! Het feest van de Geest, van vuur en van nieuwe energie. Een mooi vooruitzicht om samen naar uit te kijken.

We hopen jullie te zien bij de kinderdienst!

Marieke, Annemiek en Esther

Koojsje en Keesje maken een ballonvaart

Varen doe je in een boot op het water. Maar kun je ook in de lucht varen?

Bij de Hemelvaart van Jezus wordt verteld dat Jezus naar de hemel is *gevaren*. We kunnen ons daar niet zo veel bij voorstellen. Bij sommige dingen die je je niet zo goed kunt voorstellen mag je een (voor)beeld gebruiken. En een beetje fantasie.

Koojsje Kerkuil en Keesje Giraf houden van (voor)beelden en van fantasie. En ze denken: varen, varen... Naar de hemel varen... Dat kan niet met een waterboot, maar misschien wel met een luchtvaartuig. 'Yes!', roept Koojsje uit, 'we gaan in een luchtballon varen, we gaan een ballonvaart maken!'

'Leuk!', zegt Keesje enthousiast, 'wanneer gaan we?' 'We gaan met Pinksteren, dat is tien dagen na Hemelvaart en vijftig dagen na Pasen.'

En zo gaan onze vrienden in een luchtballon. Ze zetten de hefgasbrander open, ze maken een grote vlam, die best veel lawaai maakt, het lijkt wel een beetje op een razende storm, een geweldige, gedreven wind. En dan wordt die slappe ballon, die op de grond ligt, langzaam gevuld met warme lucht en de ballon wordt steeds groter en voller. En dan, op een gegeven moment staat de ballon rechtop. Het mandje waar Koojsje en Keesje nu

in staan, wordt bijna van de lucht getild, maar een touw is nog verbonden met de aarde. En als die losgemaakt wordt, stijgt de ballon op! Hoger, steeds hoger. Koojsje en Keesje genieten enorm van wat ze allemaal zien. Wat een mooi landschap.

'Wat vredig is het daar beneden!', roept Koojsje. 'Ik zou willen dat het altijd zo was, dat er overal vrede zou zijn, dat iedereen fijn en lief met elkaar omgaat, zoals wij dat ook doen, hè Kees?'

'Maar hoe zouden de mensen nou begrijpen dat ze vrede moeten maken? Ze spreken allemaal een andere taal.'

'Dan moeten ze maar goed naar de ballon kijken, want daar staat het woord 'Vrede' in wel zeven talen op. Engels, Frans, Spaans, Italiaans, Hebreeuws, Grieks en Duits.'

'Waarop staat het niet in uils en girafs op?'

'Dat is niet nodig! Uils en girafs snapt iedereen, als ze ons beter leren kennen. Een wijze uil heeft heel goede ogen en kijkt door alle verschillen heen. En een giraf heeft het grootste hart van alle landdieren en leert je hoe je liefdevol met elkaar om kunt gaan. Als dat geen Pinksteren is!'

Uit de kerkenraad van 23 april 2026

Paas- en avondmaalsvieringen

De diensten in de Stille Week en met Pasen zijn besproken. Alle kerkenraadsleden waren tevreden hoe deze verlopen waren. Wel zijn er opmerkingen gemaakt over de aanvangstijdstippen en over het witte liturgische kleed over de Avondmaalstafel ("antependium"). De opmerkingen zullen worden meegenomen in de voorbereidingen voor volgend jaar. Door een gemeentelid is aangeboden het liturgisch kleed te verbeteren, wat met dank is aanvaard.

Ds. Johan Meijer kwam met het idee voor Pasen 2027 een reeks kunstwerken ten toon te stellen. De kerkenraad ging hiermee akkoord, maar er zal nog wel naar de kosten worden gekeken.

De rol van de ambtsdrager bij de viering van het Avondmaal is besproken en vastgesteld.

Orgel

Een uitgebreide toelichting over het orgel werd door de kerkrentmeesters gepresenteerd (zie artikel hiernaast) en zal aan de orde komen op de gemeenteavond van 19 mei (zie pagina 5).

Afscheid ds. Jaco Zuurmond

Na overleg met ds. Jaco Zuurmond is besloten dat zijn afscheid plaats zal vinden op zondag 31 mei. Hij zal voorgaan in deze dienst. Zie ook pagina 11. Het afscheid van ds. Carla Borgers dat op deze datum gepland stond (zie haar eigen bijdrage in het april-nummer van Kerk&Stad) zal nu plaatsvinden op zondag 9 augustus waarbij zij zal voorgaan.

Grote Kerk

Er heeft een gesprek plaatsgevonden met het Wilminktheater over het gebruik van de Grote Kerk. Er komt een vervolgafspraken waar een voorstel voor uitbreiding van evenementen georganiseerd door onze gemeente zal worden besproken. Zijdelings kwam ter sprake dat het doopvont in deze kerk stamt uit het jaar 1000.

Diverse andere punten

Onze gemeente zal op 13 mei vertegenwoordigd zijn bij de herdenking van de vuurwerkramp.

De diaconie is bezig met verschillende activiteiten zoals de vakantietassen en in het kader van "Kerk in Actie" (zie pagina ...)

Onze predikanten gaven aan, gesproken te hebben met de pastorale bezoekers en over de pastorale verdeling van de stad onder hen beiden, waarbij gekeken wordt naar leeftijdsopbouw. Gestreefd dit na de zomer gereed te hebben..

Namens de kerkenraad
Thonie van den Boomgaard, scriba

Informatie over aankoop nieuw orgel

Ons huidige orgel moet - zoals in de vorige aflevering van Kerk&Stad werd vermeld - een kostbare groot onderhoudsbeurt ondergaan na tientallen jaren dienst te hebben gedaan. De orgeladviescommissie heeft de conclusie getrokken dat zo'n onderhoudsbeurt een aantal gesignaleerde problemen niet oplost. Onder andere zal de klank van ons huidige orgel met veel hoge scherpe klanken zonder veel grondtonen blijven bestaan en akoestisch door de plek tegen het dak nog steeds niet tot zijn recht blijven komen. Ook zal de cantorij "op afstand" van het orgel blijven zingen.

Met de aankoop van een ander orgel kunnen we aan de gebleken bezwaren van onze huidige orgelvoorziening tegemoet komen. De orgeladviescommissie kon de keuze maken uit twee orgels en heeft gekozen voor een Pels en Van Leeuwenorgel uit 1969 dat tot voor kort in gebruik was bij de Protestantse Gemeente Nijverdal. Dit orgel kon net voordat het gedemonteerd werd bespeeld en beluisterd worden door een delegatie van de orgeladviescommissie en kerkrentmeesters. De klank van dit orgel is milder en warmer dan wij nu gewend zijn te horen. Het orgel is in een goede conditie, goed onderhouden. De bedoeling is het orgel te plaatsen in het voormalig liturgisch centrum.

De kosten van aankoop en plaatsing kunnen betaald worden uit het muziekkfonds waarvoor regelmatig gecollecteerd wordt en waar ook de opbrengst van eerder verkochte orgels in opgenomen is. Daarnaast uit een aantal legaten waaronder een recente die aan onze gemeente gegeven zijn. Op de gemeenteavond zal een nog wat uitgebreidere toelichting gegeven worden.

Namens de orgeladviescommissie
Ale Holsbrink.

Kerk & Stad

Uit de Synode

HBO-theologen

Ongeveer twee jaar geleden nam de synode na uitvoerige en soms stevige discussie het besluit dat ook een aan het HBO opgeleide theoloog als *Dienaar van het Woord* - dat wil zeggen als predikant - zou kunnen worden beroepen. In de synodevergadering van 17 en 18 april jl. kwamen de kerkorde-wijzigingen aan de orde die in verband daarmee nodig zijn. Het ging om een groot aantal wijzigingen maar geduldig brachten de synodeleden het op om die soms toch niet levendige materie te behandelen. Het is een mijlpaal dat de wijzigingen die nodig waren goedgekeurd werden. Nu zijn de gemeentes aan het woord om die wijzigingen te beoordelen. Zo is het in onze kerk geregeld dat ook de plaatselijke gemeentes steeds kunnen meepraten over wijzigingen van de kerkorde die zoals deze over de HBO predikant ingrijpend zijn.

"Lichter op pad"

Een ander belangrijk agendapunt was het dossier "lichter op pad" dat de mogelijkheid verkent om met minder regels de gemeentes te organiseren. Een idee dat besproken is dat in kleine gemeentes met drie kerkenraadsleden volstaan zou worden. Dat kan problemen opleveren als die kleine gemeentes vanuit het verleden enorme vermogens hebben. In die gevallen moet gewaarborgd zijn dat die goed beheerd worden. Een andere vraag is of dit theologisch te verantwoorden is. Na de discussie in de synode werd besloten verder onderzoek te doen naar de mogelijkheden en het onderwerp zal in een volgende synode terugkomen.

Ale Holsbrink
synodelid

De Grote Kerk van Enschede - Onze aandacht meer dan waard

In het stadshart van Enschede staat al meer dan 1000 jaar het oudste monument van Enschede, de Grote Kerk. De markante toren, is in eigendom van de (burgelijke) gemeente Enschede. De imposante kerkzaal, het schip is eigendom van de Protestantse Gemeente Enschede en wordt beheerd door de Stichting Schip Grote Kerk (S.S.G.K.).

Het voorjaar is begonnen en de gidsen hebben inmiddels al een paar keer de deuren weer kunnen openen voor bezoekers die de binnenkant van de kerk willen bezichtigen. Bent u de laatste jaren al (weer) eens, als 'mede-eigenaar' in de Grote Kerk geweest? De gidsen verwelkomen u graag op de dinsdag- en zaterdagmiddagen tussen 13 en 16 uur. U bent van harte welkom.

En lijkt het jou/u leuk om het 'gidsengilde' te versterken: wij zoeken voor ongeveer 7 middagen (3 uren) per jaar versterking, dus meld je aan bij Pieter Kooi, 06-16474497 / st.sgk@icloud.com.

Veilige kerk

De kerk dient een veilige plaats te zijn. Helaas blijkt veiligheid niet altijd vanzelfsprekend, ook in de kerk komt grensoverschrijdend gedrag en seksueel misbruik voor.

De PKN is aangesloten bij het SMPR meldpunt seksueel misbruik in de kerk. Dit is een landelijk meldpunt waarin meerdere kerkgenootschappen samenwerken. SMPR is er voor iedereen die seksueel misbruik in een pastorale relatie heeft meegemaakt, en voor de mensen om hen heen. Ook onze vertrouwenspersonen kunnen bij SMPR terecht voor ondersteuning en consultatie.

Op de website smpr.nl staat hoe je telefonisch of per mail contact kunt krijgen. Er staat uitleg over mechanismen en valkuilen, over de begeleiding na een melding, en over kerkelijke protocollen.

“Heer, uw licht en uw liefde schijnen”

tekst: Harry van Wijk, cantor Ontmoetingskerk Protestantse Gemeente Enschede

Zondag 10 mei zingen we het lied ‘Heer, uw licht en uw liefde schijnen’, opwekking 334. Dit lied zal bij velen bekend zijn omdat de EO dit in de jaren ‘90 gebruikte als herkenningstone.

Het is natuurlijk wat riskant om een lied te gaan zingen, dat bij velen sterke herinneringen oproept. Bij de één zullen die herinneringen positief zijn, en zal het lied op 10 mei in goede aarde vallen. Maar bij een ander zullen die herinneringen minder positief zijn. Deze mensen wil ik uitnodigen (uitdagen) om te kijken naar het lied zelf, en zich niet te laten leiden door de herinneringen die aan dit lied verbonden zijn.

En het lied zelf, is volgens mij zeer de moeite waard. Het werd in 1987 geschreven door Graham Kendrick, een belangrijk liedschrijver binnen de evangelicale beweging. Zijn liederen worden wel gezien als een verbinding tussen het klassieke kerklied en de evangelicale liedstijl. Enkele van zijn liederen hebben een plaats gekregen in officiële liedbundels van verschillende kerken.

Het lied werd al snel populair, niet alleen in evangelicale kringen, maar ook in de meer traditionele kerken. Bij het samenstellen van het nieuwe Liedboek 2013 wilde men daarom graag ook dit lied opnemen.

Bijbelse beelden

De tekst heeft Bijbelse beelden met een heldere inhoud:

- de eerste strofe is een gebed dat het licht van Christus op ons schijnt
- in de tweede strofe nadert de mens de stralende helderheid van Christus
- in de derde strofe wordt de verbinding gelegd, want hoe meer we Gods licht zien, des te meer straalt dat licht op onze gezichten af (denk aan het gezicht van Mozes in de woestijn)
- in het refrein bidden we om stromende genade voor heel de mens en heel de aarde, en het eindigt met licht op ons en licht in ons.

Opwekking en Liedboek

In Nederland is het lied vooral bekend geworden in de vertaling van K. Stelma (Heer, uw licht en uw liefde schijnen). De samenstellers van het Liedboek hadden R. Borkent gevraagd om een nieuwe vertaling te maken, en dit is lied 289 geworden. Het is boeiend om de verschillen te zien (zie volgende pagina). Bij Borkent komen de drie personen van de Drie-eenheid nóg duidelijker naar voren, en wordt het beeld van de schittering van het licht nóg strikter aangehouden. Toch liggen de beide vertalingen, in mijn beleving, erg dicht bij elkaar en vraag ik me af of de nieuwe vertaling van Borkent nu echt een meerwaarde heeft ten opzichte van de vertrouwde vertaling van Stelma.

Op 10 mei zingen we de versie van Stelma (opwekking 334), en we doen dat aan het begin van de dienst.

Op deze manier wordt direct de toon gezet in de dienst: Spreek, Heer, uw woord, dat het licht overwint.

Liedboek 289

- 1 Heer, het licht van uw liefde schittert, schijnt in donkere diepten, schittert; Jezus, licht voor de wereld, verlicht ons door de waarheid die u geeft, bevrijdt ons. Schijn op mij, schijn op mij.

refrein Kom, Jezus, kom, vul dit land met uw Vaders glorie; blaas, Geest, ons aan, zet ons hart in vlam, stroom, overstroom alle naties met uw genade. Geef ons uw woord, Heer, ontsteek hier het licht.

- 2 Heer, ik kom in uw stralend schijnsel, uit de schaduw in uw nabijheid; door uw Zoon mag ik staan in uw luister, toets mij, test mij, verteer al mijn duister. Schijn op mij, schijn op mij.

- 3 Heer, hoe meer wij uw helder licht zien en de weerglans op ons gezicht zien, zal ons leven voor anderen stralen, het verhaal van uw liefde vertalen. Schijn in mij, schijn door mij.

Opwekking 334

- 1 Heer, uw licht en uw liefde schijnen waar U bent zal de nacht verdwijnen. Jezus, Licht van de wereld, vernieuw ons. Levend Woord, ja uw waarheid bevrijdt ons. Schijn in mij, schijn door mij.

refrein Kom, Jezus kom, vul dit land met uw heerlijkheid. Kom heil'ge Geest, stort op ons uw vuur. Zend uw rivier, laat uw heil heel de aard' vervullen. Spreek, Heer, uw woord: dat het licht overwint.

- 2 Heer, 'k wil komen in uw nabijheid. Uit de schaduwen in uw heerlijkheid. Door het bloed mag ik U toebehoren. Leer mij, toets mij, uw stem wil ik horen. Schijn in mij, schijn door mij.

- 3 Staan wij oog in oog met U Heer. Daalt uw stralende licht op ons neer. Zichtbaar, tastbaar wordt U in ons leven. U volmaakt wie volkomen zich geven. Schijn in mij, schijn door mij.

Liedboekcompendium en kerkliedwiki

Bij het ‘Liedboek – Zingen en bidden in huis en kerk’ hoort een digitaal compendium met achtergrondinformatie bij meer dan 1400 liederen, gebeden en gedichten.

U vindt het op www.liedboekcompendium.nl.

De website biedt heldere en verdiepende informatie, geschreven door ongeveer zeventig deskundigen uit onder meer theologie, letterkunde en (kerk)muziek. Bij elk lied is eerst een korte, toegankelijke introductie te vinden, gevolgd door een uitgebreidere toelichting op tekst, Bijbelse achtergronden, liturgisch gebruik en melodie. Daarnaast zijn er overzichtsartikelen over allerlei onderwerpen rond liturgie, kerkmuziek en liedtradities, evenals informatie over dichters, vertalers en componisten. Een praktisch extra is dat vaktermen direct worden toegelicht zodra de cursor op het betreffende woord wordt geplaatst.

Voor wie het Liedboek gebruikt in de kerkdienst, in een groep of thuis, is dit compendium een rijke en inspirerende bron. Een bezoek aan de website is dan ook zeer de moeite waard.

Redactie liedboekcompendium

Bij bovenstaand persbericht ontving de redactie van één van onze kerkmusici de onderstaande aanvulling:

Naast het liedboekcompendium, is er ook de Kerkliedwiki: www.kerkliedwiki.nl; een andere website die allerlei informatie en muzikale voorbeelden van deze liederen bevat. En uiteraard ook waar het kan, verwijst naar het online liedboekcompendium.

Geloof en ongelooft: waar ligt de scheidslijn?

Het was druk - "overweldigend", aldus de organisatie - bij de Zwanenhoflezing van 14 april jl. De kapel van het voormalig retraitshuis kon de toestroom van bezoekers nauwelijks aan en de rij wachtenden stond gedeeltelijk buiten. Mogelijk was het paginagrote artikel diezelfde ochtend in de Twentsche Courant Tubantia hier debet aan met de boven- en ondertitel: "Ongelovige UT-hoogleraar Mieke Boon zit elke zondag in 't Stift. Naar de kerk gaan zonder te geloven in God? 'Ja, dat kan'".

Vlak vóór corona - de gezamenlijke afsluitende bijeenkomst is vanwege de lockdown niet doorgegaan - werd in twee parallelle gesprekskringen in de Ontmoetingskerk het boek van Herman Paul "De slag om het hart" gelezen. "Over de secularisatie van het verlangen". Door het lezen en de gesprekken realiseerden we ons dat 'secularisatie' niet gelijk gesteld kan worden aan "ontkerkelijking" en geen scheidslijn trekt tussen mensen binnen en mensen buiten de kerk. Ook als mensen binnen de kerk zijn we in meer of mindere mate gesecculariseerd en herkennen we - zoals Paul schrijft - meer in de worstelingen van de kerkverlater of mensen buiten de kerk dan ons lief is.

Herkenning

Die herkenning bleek er bij veel aanwezigen te zijn toen Mieke Boon uiting gaf aan haar worsteling met God en het godsbegrip. Opgegroeid in een omgeving waar op z'n best met enig *dédain* naar kerk en geloof werd gekeken, was zij inmiddels niet alleen overtuigd van de betekenis maar ook van het maatschappelijk belang ervan. Kerk en geloof, zo begon ze haar betoog, gunnen je een blik op een andere wereld. Naast de wereld die momenteel in brand staat, ook een wereld van medemenselijkheid. Waar in toenemende mate een gevoel van onveiligheid heerst, staan kerk en geloof voor zorg en mededogen, waarbij het begrip "menselijke waardigheid" centraal staat.

Met beelden van een "almachtige God" kan Boon niet uit de voeten. Bij het meezingen en meebidden tijdens de wekelijkse kerkdiensten in de Stiftkerk te Weerselo vertaalt zij dat woord voor zichzelf in "alomvattende liefde" of "mens(elijk)heid". Uit de reacties vanuit de zaal bleek dat deze worsteling en hervertaling door veel (kerkelijke) aanwezigen werd herkend. Wat dat betreft was het al mooi te ervaren dat de thematiek die we zeven jaar geleden in de genoemde gesprekskringen binnen onze geloofsgemeenschap bespraken, resoneert met wat Boon als zelfverkleerde "ongelovige" hierover zei. Boon ging echter nog een stap verder dan de meeste van

deze "ook gesecculariseerde kerkgangers" zouden zetten. Met haar perspectief op die andere wereld van zorg en medemenselijkheid, zijn kerk en geloof van groot belang voor de samenleving als geheel, aldus Boon. Zij haalde met instemming - en met een kanttekening - de titel van (de Nederlandse vertaling van) het in februari 2024 in Kerk&Stad besproken boek van de invloedrijke Duitse socioloog Hartmut Rosa aan: "Democratie vraagt om religie".

Tweedeling

De kanttekening die Boon bij deze door haar onderschreven titel plaatst is: welke religie? of eigenlijk (als we het alleen over het christendom hebben): welke kerk?. Ze illustreert deze kanttekening niet met een boekomslog maar met de voorpagina van de weekendbijlage van 21/22 maart jl. van de met het Algemeen Dagblad verbonden kranten zoals de eerder genoemde Twentsche Courant Tubantia: "Jesus is terug (en zijn nieuwe volgelingen zijn rechtser dan ooit)". Dat is volgens Boon (en Rosa) *niet* de kerk die de samenleving en de democratie nodig hebben. In plaats van het bieden van perspectief op medemenselijkheid gaat het - zo las Boon in deze weekendbijlage - om het terugpakken van wat de vijand (het geheel van andere religies of levensbeschouwingen) gestolen zou hebben. Dit type religie, dat kennelijk een grote aantrekkingskracht heeft, wakkert tweedeling en polarisatie in de samenleving aan. Op zo'n type religie zit democratie juist helemaal niet te wachten! Je moet dus, als het om het belang van religie voor de samenleving gaat, onderscheid maken tussen progressieve en conservatieve vormen van religie. Waar de eerste zich kenmerkt door een open zoektocht met bijbelse verhalen als inspiratiebron en een mensbeeld waarin waardigheid, ontwikkeling en verantwoordelijkheid centraal staan, kenmerkt de tweede zich door absolute zekerheden op basis van een gezaghebbend, letterlijk te nemen Heilig Schrift en een

mensbeeld waarin zondigheid en (on)gehoorzaamheid centraal staan. Maar dat onderscheid biedt op zichzelf nog weinig inzicht waarom de eerste vorm meer en de twee minder bijdraagt aan de huidige behoeften van de samenleving.

Een excursie

Om de vraag te beantwoorden waarin beide vormen zich in de kern van elkaar onderscheiden keert Boon terug naar haar vakgebied op de UT waar ze als hoogleraar wetenschapsfilosofie werkzaam is. Hoe te denken over kennis, moraliteit en gevoel? Het hierop volgende betoog bood een interessante excursie langs de klassieke deugdenleer van Aristoteles, een in 2004 door twee Amerikaanse wetenschappers gepubliceerd onderzoek naar reflexief oordeelsvermogen en een door Boon zelf ontwikkeld model van ontwikkeling van gevoelsbeleving. De ruimte in Kerk&Stad is te beperkt om de geïnteresseerde lezer op deze excursie mee te nemen en ook Boon moest tijdens de Zwanenhoflezing in haar powerpointpresentie voortdurend selecteren wat zij het publiek nu wel en niet kon laten zien. Bij elke deelexcursie - kennis, moraliteit en gevoel - was echter steeds sprake van zeven ontwikkelingsstadia waarbij volgens Boon de meeste mensen in stadium 3 of 4 zitten, kennis-, moraliteits- en gevoelsontwikkelingsstadium 1 overeenkomt met wat je zou verwachten bij wat eerder conservatieve vormen van religie werd genoemd en stadium 7 - dat gekenmerkt wordt door een hoge mate van reflexiviteit - met progressieve vormen. Wat Boon hiermee duidelijk wilde maken is dat voor democratie en het tegengaan van polarisatie vormen

van religie met een hoge mate van reflexief vermogen nodig zijn en dat vormen van religie waarbij dit vermogen bijkans afwezig is die bijdrage niet of in veel mindere mate kunnen leveren.

Nieuwe polarisatie?

De wetenschapsfilosofische excursie zorgde er echter voor dat na de pauze nogal wat vragen kwamen of Boon hiermee de progressieve vorm van religie een hogere mate van ontwikkeling toedichtte en de conservatieve vormen feitelijk "onderontwikkeld" had genoemd. Creëerde ze hiermee geen nieuwe tweedeling die de eerdere tweedeling tussen gelovigen en niet-gelovigen verving en gaf ze hiermee niet juist grond voor polarisatie tussen gelovigen onderling? In bredere volkskerken als de RK kerk en de PKN, zo werd haar voorgehouden, kerken progressieven en conservatieven samen en hen zou je juist niet uit elkaar moeten drijven. Is de positie in stadium 3 of 4 dan juist niet ideaal om bruggen te bouwen? Boon ontkende stellig dat ze met het onderscheiden van de ontwikkelingsstadia van reflexief oordeelsvermogen ook een waardeoordeel had willen geven over vormen van religie. Het was haar erom te doen welke vormen van kennis, moraliteit en gevoel religie en samenleving in deze tijd nodig zijn. Het om kunnen gaan met verscheidenheid en verdeeldheid is - zo beluisterde ik haar betoog - voor kerk en samenleving relevanter dan de vraag hoe je ontkerkelijking tegengaat en "ongelovigen" in de kerk krijgt.

Jan Schaake

Op 6 mei geeft Mieke Boon een lezing in het Stift te Weerselo onder de titel "Hoop doen leven".

Samen werken aan de verbinding met migrantenchristenen

Ze staan met één been in de Protestantse Kerk en met het andere been in de wereld van migrantenkerken. Vanuit Kerk in Actie werken Esther Struikmans en Shadi Haddad aan de verbinding tussen die werelden. "Hoe verschillend ook in traditie of afkomst, wij zijn allemaal broeders en zusters in het lichaam van Jezus Christus."

De Protestantse Kerk telt 1,4 miljoen leden en er zijn bijna even veel christenmigranten in ons land, namelijk 1,3 miljoen. "Ik ervaar de aanwezigheid van christenen met een migratieachtergrond sterk als een gave voor ons land, zeker niet als een opgave", zegt Esther Struikmans. Zij werkt sinds 1988 voor de kerk, onder andere als kerkelijk jongerenwerker in Amsterdam en als gemeentepredikant in Groningen en Assen, en werd uitgezonden naar Frankrijk, Oeganda, Syrië en Libanon.

Shadi Haddad kwam 9 jaar geleden uit Syrië naar Nederland. Hij woont in Delft met zijn vrouw en drie kinderen. Daar is hij lid van de Antiocheens-orthodoxe kerk en gastlid bij een protestantse wijkgemeente. "Samen met Esther werk ik als verbindend specialist voor migrantenchristenen en internationale kerken. Soms roepen gemeenten onze hulp in als ze contact zoeken met een migrantenkerk. Soms willen ze via een

workshop meer weten over migrantenchristenen. Of er is een probleem: 'Het loopt niet lekker met de verhuur van onze kerk aan een migrantenkerk. Hebben jullie tips en advies voor ons?'"

Bewustmaken

Struikmans en Haddad werken nauw samen met SKIN, Samen Kerk in Nederland. "Zij zijn de dienstverleners aan migrantenkerken, wij zijn de verbindende schakel", zegt Struikmans. Daarnaast wordt samengewerkt met partners als Stichting Geloofsinburgering, Stichting Gave en Intercultural Church Plants (ICP).

"We willen gemeenten bewustmaken van het feit dat er in Nederland 1,3 miljoen migrantenchristenen zijn", zegt Struikmans. "Ook met het oog op de toekomst is het belangrijk te beseffen dat wij samen deel zijn van het lichaam van Christus. Samen met Micha Nederland en

ICP ontwikkelde ik het programma 'Proeven en Praten - Over de kleur van je hart'. Daarin gaan gemeenteleden, tijdens een goede maaltijd, in gesprek over de impact van uitsluiting en vooroordelen in de kerk."

Ook worden samen met externe partners conferenties, retraites en workshops georganiseerd waar gemeenteleden en voorgangers aan deelnemen. "Daarin staat ontmoeting centraal. Zo was er in januari een dagretraite voor migrantenvoorgangers en Nederlandse voorgangers, gericht op samen bidden, vieren en avondmaal houden."

Ruimte vinden

Onder migrantenkerken is het grootste probleem het vinden van een ruimte om hun kerkdiensten te houden. Lokale protestantse gemeenten kunnen daarbij helpen.

Haddad: "Een groep migrantenchristenen zoekt in een bepaalde regio naar een kerkgebouw en vraagt om hulp. Soms geven we zo'n vraag door aan SKIN, soms gaan we zelf aan de slag in ons netwerk van protestantse gemeenten. Vorige week belde een groep Syrische christenen in de regio Den Bosch. Ik belde de classispredikant die mij, in overleg met het classicale moderamen, een lijst met mogelijk geschikte gemeenten gaf. Deze gemeenten mail ik met informatie én de vraag of zij ruimte hebben voor een migrantenkerk."

Zichtbaarheid vergroten

Om de zichtbaarheid van migrantenchristenen te vergroten is het project Share Joy, Share Faith (deel vreugde, deel geloof) van start gegaan. Haddad: "Doel is om Nederlandse en migrantenchristenen te laten ervaren dat zij niet alleen zijn. Hoe verschillend ook in achtergrond, traditie of afkomst, wij zijn allemaal broeders en zusters in het lichaam van Jezus Christus. Op Nederlandse conferenties en ontmoetingen komen vrijwel alleen Nederlandse christenen. Daarom gaan wij erheen met een groep van zo'n 50 migrantenchristenen. Niet alleen als gast maar als actieve deelnemers: voorganger, workshopleider, musicus, dirigent, lector, zanger of lid van het worshipteam." Struikmans: "Dit jaar gaan we voor de derde keer naar de conferentie van de Charismatische Werkgemeenschap Nederland. En voor de tweede keer naar Nederland Zingt." Haddad: "Vorig jaar ging ik met 100 jongeren uit migrantenkerken naar de EO-Jongerendag, een prachtige ervaring."

Eind dit jaar organiseren Struikmans en Haddad en hun partnerorganisaties een grote interculturele, interkerkelijke jongerenconferentie. Op deze bijeenkomst zijn jongeren uit migrantenkerken in de meerderheid. Vanaf het begin zijn jongeren actief betrokken als organisatoren en dragers van het project.

bron: <https://protestantsekerk.nl/verdieping/werken-aan-de-verbinding-met-migrantenchristenen/>

Alle Zeven Dagen

zo	3 mei	Hebreeën 8:1-6
ma	4 mei	Hebreeën 8:7-13
di	5 mei	Hebreeën 9:1-14
wo	6 mei	Hebreeën 9:15-28
do	7 mei	Psalms 39
vr	8 mei	1 Petrus 2:11-17
za	9 mei	1 Petrus 2:18-25
zo	10 mei	1 Petrus 3:1-12
ma	11 mei	1 Petrus 3:13-22
di	12 mei	Hebreeën 10:1-10
wo	13 mei	Hebreeën 10:11-18
do	14 mei	Hemelvaart Hebreeën 10:19-25
vr	15 mei	Hebreeën 10:26-39
za	16 mei	1 Petrus 4:1-11
zo	17 mei	1 Petrus 4:12-19
ma	18 mei	1 Petrus 5:1-14
di	19 mei	Psalms 47
wo	20 mei	Hebreeën 11:1-12
do	21 mei	Hebreeën 11:13-22
vr	22 mei	Hebreeën 11:23-40
za	23 mei	Hebreeën 12:1-13
zo	24 mei	Pinksteren Hebreeën 12:14-29
ma	25 mei	Hebreeën 13:1-16
di	26 mei	Hebreeën 13:17-24
wo	27 mei	Exodus 31:18-32:14
do	28 mei	Exodus 32:15-24
vr	29 mei	Exodus 32:25-35
za	30 mei	Exodus 33:1-11
zo	31 mei	Trinitatis Exodus 33:12-23
ma	1 juni	Exodus 34:1-9
di	2 juni	Exodus 35:10-26
wo	3 juni	Exodus 35:27-35
do	4 juni	Matteüs 8:2-13
vr	5 juni	Matteüs 8:14-22
za	6 juni	Matteüs 8:23-34
zo	7 juni	Matteüs 9:1-17

Bij de kerkdiensten

In deze rubriek leest u voor elke zondagdienst een korte toelichting van de hand van de predikanten, zowel bij de Bijbellezingen als eventuele bijzonderheden.

Zondag 10 mei 10.00 uur

5^e Zondag na Pasen

Voorganger: ds. Johan Meijer

Lezingen: Jesaja 41,17-20

en Johannes 16,16-24

De naam van deze zesde zondag in de Paastijd is Rogate, van het Latijnse rogare, wat 'bidden' of 'smeken' betekent. Het wordt ook wel de 'bidzondag' genoemd. In Johannes 16 zegt Jezus, ter voorbereiding op zijn afscheid tegen zijn leerlingen, 'wat je de Vader ook maar vraagt in mijn Naam – Hij zal het je geven'. In Jesaja 41 geeft God dorstigen en verdroogden antwoord met ontspringende rivieren op kale heuvels en bronnen in valleien. 'De steppe zal bloeien', lied 608 is ons antwoord op deze lezing. De cantorij o.l.v. Harry van Wijk werkt mee aan deze dienst en zal na de overdenking zingen: 'Lord, for Thy tender mercy's sake' van John Hilton. Het eerste lied dat we zingen is het Opwekkingslied 'Heer, uw licht en uw liefde schijnen', waarover Harry van Wijk elders in deze Kerk&Stad een artikel schrijft. Het grootse 'kondig het jubelend aan', is ons gloria, waarin staat: 'wandelend in de woestijn, hebben wij water gevonden.' Bidden is niet het indienen van een verlanglijstje aan God, maar het smeekt om Levend Water, dat God ons schenken wil.

Zondag 17 mei 10.00 uur

6^e Zondag na Pasen

Viering van het Avondmaal

Voorganger: ds. Niek Scholten

Lezingen: Hebreëen 10,32-11,1 en

Johannes 17,1-13

Johannes 17 is een gebed van Jezus. Aan Tafel. Op Witte Donderdag. Onder hoge druk, want vlak voor zijn arrestatie op die avond en zijn kruisiging op Goede Vrijdag. Wij lezen dit in de kerk

nu (en meestal) ná Pasen, vlak voor dat 'andere afscheid', dat van Hemelvaart. Maar de 'angel' is er dan al uit. Dus hóór de urgentie van wat Jezus hier bidt. Het is een gebed 'in nood gezeten' maar ook heel zorgzaam. In het gebed - een échte *dialogoog* met God de Vader - gaat het over 'verheerlijken'. Dat is zoiets als 'laten zien wat iemand écht, wezenlijk en ten diepste wáárd is'. Niet aan de oppervlakte, niet uiterlijk waarneembaar. Het gaat ook niet om een 'eerbetoon' vanwege een 'overwinning' naar ónze maatstaven. Nee, in ónze wereld is het alleen maar *verlies* wat Jezus' liefde lijdt, die zal worden vermoord. Maar Jezus neemt het tot het uiterste op voor álle verliezers in deze wereld, voor iedereen die verlies lijdt, voor élk mens 'aan de verliezende hand'. Dat valt écht op, hoe zorgzaam Jezus voor de aan hem toevertrouwde mensen is en hoe hij ze aan de hemelse Vader verbindt.

Zondag 24 mei 10.00 uur

Pinkstergondag

Doopdienst - Voorgangers: ds. Johan

Meijer en ds. Niek Scholten

Lezingen: Geestfragmenten uit het

Eerste Testament en Handelingen

2,1-13

Na zeven maal zeven dagen Paastijd gebeurt Pinksteren, 'de Vijftigste'. We horen het bekende Handelingenverhaal over de uitstorting van de 'Heilige Geest van de levende God' en zingen een uit het Deens hertaald lied met dezelfde titel. 'Geestesgaven zeventvoud' inspireren ons tot het kiezen van zeven 'Geestfragmenten' uit het Eerste Testament, steeds zingend beantwoord met 'Veni creator Spiritus' (kom Schepper Geest) uit Taizé. Onze zeven

regenboogkaarsen worden er bij aangestoken. Cantorijleden ondersteunen ons zingen. In 'Wij zijn in Hem gedoopt, Hij zalft ons met zijn vuur' verwijst Huub Oosterhuis naar de doop met water en Geest. Hoe bijzonder is het dan dat in deze dienst twee kinderen de Heilige Doop mogen ontvangen: Mieke en Felix Sickinghe. Samen met hen, hun ouders en allen die om hen heen staan, zien wij uit naar een Geestrijke viering van het feest van de Geest.

Zondag 31 mei 10.00 uur

Zondag Trinitatis.

Voorganger: ds. Jaco Zuurmond,

afscheidsdienst

Lezingen: Exodus 34,4-9 en Matteus

28,16-20

In deze dienst neemt ds. Jaco Zuurmond afscheid van de gemeente van de Ontmoetingskerk. Het is belangrijk om dat als gemeente en predikant goed te doen, zo lang en intens zijn we met elkaar opgetrokken. Met als hart van de gezamenlijke geloofsweg die is gegaan, steeds de eredienst rond de verhalen uit de Schrift. Dát hart is dan ook de plek voor dit afscheid.

Het staat nu wat 'raar' om hier te schrijven: 'Ook Jezus neemt afscheid', maar daarover gaat het in Matteus 28 wél. En tegelijkertijd ook weer niet. In de eerste plaats is het een afscheid waar gemengde gevoelens mogen bestaan: sommige leerlingen *aanbidden* hem, als ze Jezus voor de laatste keer zien. Maar anderen *twijfelen*. Die ruimte is er. Dat noemen we namelijk: 'leren'. En in weerwil van veel kerkelijke zendingsdrang lees ik (Niek Scholten) dan ook met nadruk dat

Afscheid en afscheidscadeau ds. Jaco Zuurmond

Op 31 mei neemt ds. Jaco Zuurmond afscheid van de gemeente van de Ontmoetingskerk. Namens de gemeente willen we hem een cadeau aanbieden.

U kunt hier op twee manieren aan bijdragen.

- Contant op de zondagen 10, 17 en 24 mei in een doos in de Ontmoetingsruimte.
- Via de bank op rekeningnummer NL76 ABNA 0592 2263 87 t.n.v. Protestantse Gemeente Enschede onder vermelding van "afscheidscadeau Jaco".

Hartelijk dank voor uw bijdrage.

Namens de kerkenraad

Thonie van den Boomgaard, scriba

er in die geest staat dat Jezus de discipelen vraagt alle volken tot *leerlingen* te maken. Om samen te aanbidden én te twijfelen. En ten tweede is hij in dat proces zelf aanwezig, zoals op onze kerk staat gegrift: 'En zie, Ik ben met u al de dagen tot aan de voleinding der wereld.'

Zondag 7 juni 10.00 uur

1e Zondag na Trinitatis

Voorganger: ds. Niek Scholten

Lezingen: Hosea 6,1-6 en Matteus

9,9-13

Ondertussen lezen we nu weer verder uit het Matteusevangelie. Hij schrijft over zichzelf. Dat hij ooit een tollenaar was. Ongelukkig met zichzelf. En dat was iedereen. Tollenaars waren verachtelijk, want die heulen met de vijand. Maar Jezus ziet daar doorhéén, naar een toekomst voor Matteus. In alle

vertalingen staat dan: 'Jezus zag bij het tolhuis *een man*', of '*iemand*'. Maar er stáát: Jezus ziet bij het tolhuis *een mens*. Méér dan een tollenaar is Matteus voor hem een mens. En dan roept hij hem simpelweg met de woorden: 'Volg mij'. Matteus staat meteen op. Van zijn stoel? Vanachter zijn bureau? Nee, hij 'staat op uit de doden'. Hij zal een werkelijk *levend* mens worden. We zullen ook Hosea 6 erbij lezen en verrassend genoeg gaat het er dáár ook over: 'Keer óm en je zult opstaan'. Als Jezus dan vervolgens met tollenaars en zondaars aan één tafel zit, zijn de rapen gaar, bij de religieuze betweters. 'Barmhartigheid is nodig', zegt Jezus (vrij vertaald), 'barmhartigheid is veel moeilijker dan rituele offers brengen'. Hij zegt het Hosea na.

Collectedoelen in mei

We vragen u om zoveel mogelijk uw gift aan de collectedoelen te geven via GiVT of een bankoverschrijving. De ene week wordt voor een diaconaal doel geïncasseerd, de andere week voor de kerk. Er is 1 centraal bankrekeningnummer waarop u al uw giften kunt storten: **NL76 ABNA 0592 2263 87 t.n.v. Protestantse Gemeente Enschede**. Graag de datum en/of het doel van de betreffende collecte erbij vermelden.

Zondag 3 mei

Noodhulp Myanmar

Door het voortdurende geweld in Myanmar tussen leger en rebellen zijn miljoenen mensen op de vlucht geslagen, in eigen land, maar ook naar buurland Thailand. Alleen al in de omgeving van Mae Sot net over de grens verblijven 250.000 mensen uit Myanmar met hun gezinnen. Daar biedt een kliniek hulp aan vluchtelingen. De kliniek biedt gratis medische hulp aan mensen die geen geld hebben. Ook wordt vanuit mobiele klinieken hulp geboden bij bevallingen, medische zorg, fysiotherapie en gezondheidsvoorlichting. Dagelijks behandelen ze 300 patiënten. Mensen worden geholpen in hun eigen taal en hoeven niet bang te zijn om opgepakt te worden. Vincent (19) verloor zijn oog en been doordat hij op een landmijn stapte. Nu krijgt hij een nieuw kunstbeen. Kinderen zonder registratiepapieren krijgen een geboortebewijs. Dat is heel belangrijk, want daarmee krijgen ze recht op onderwijs en gezondheidszorg. De collecte van vandaag is bestemd voor dit doel. U kunt uw bijdrage overmaken op de bekende bovenvermelde wijze **o.v.v. "Collecte 3 mei Noodhulp Myanmar"**.

Zondag 10 mei

Huis van Verhalen

De komende week is het 26 jaar geleden dat in Enschede de vuurwerkramp plaatsvond. Het

was naar aanleiding van deze ramp dat het Huis van Verhalen werd opgericht. Iedereen die daar op de een of andere manier bij betrokken was kon hier terecht met alle ervaringen, verhalen en verdriet. Tegenwoordig is het Huis een meer algemene plek van ontmoeting, aandacht en stilte in de wijk Roombeek. Het draait om verbinding, om aandacht voor elkaar, om luisteren zonder oordeel en om samen betekenis geven aan ervaringen. Iedereen is welkom – met of zonder verhaal. Vandaag is de collecte bestemd voor dit Huis van Verhalen. U kunt uw bijdrage overmaken op de bekende bovenvermelde wijze **o.v.v. "Collecte 10 mei Huis van Verhalen"**.

Zondag 17 mei

Landelijk jongerenwerk - online verbinden

Jongeren zijn dagelijks uren actief op sociale media. Wil je hen bereiken met een boodschap van geloof, hoop en liefde? Dan moet je daar zijn! Daarom werkt de Protestantse Kerk samen met christelijke online platforms, waar jongeren inspirerende video's en verdiepende content vinden. Maar het blijft niet bij online. Ze worden ook aangemoedigd om elkaar in het echte leven te ontmoeten en samen het geloof te ontdekken. Via social media krijgen ze hiervoor volop ideeën en inspiratie aangereikt. Dit is een eigentijdse manier om jongeren

dagelijks te bereiken en daarom een waardevol collectiedoel. U kunt uw bijdrage overmaken op de bekende bovenvermelde wijze **o.v.v. "Collecte 17 mei Landelijk jongerenwerk"**.

Zondag 24 mei

Pinkstergending - Gaarkeukens in Cuba met hulp van jongeren

In Cuba is er een tekort aan alles: voedsel, brandstof, elektriciteit... Jongeren en goed opgeleide mensen vertrekken naar het buitenland. Ouderen en zieken leven eenzaam in schrijnende omstandigheden. Zo woont de 83-jarige Roberto in een kamertje van 2 bij 2 meter zonder sanitair en moet de 68-jarige Rosa rondkomen van een pensioen van 7 euro per maand. Wanda Hernández richtte een pastoraal en diaconaal centrum op. Cubanen komen hier samen voor liturgische cursussen, maar kijken ook om naar mensen in nood om, bijvoorbeeld via een gaarkeuken. Een groep vrijwilligers, waaronder ook jongeren, brengen de meest kwetsbaren iedere week een voedzame warme maaltijd en bieden gezelschap. Mensen kunnen er iedere dag ontbijten. Zo is dit centrum een baken van hoop en persoonlijke aandacht die het zware leven van Cubanen verlicht. Met de opbrengst van deze collecte steunt u het werk van Kerk in Actie in Cuba en andere zendingsprojecten. U kunt uw bijdrage overmaken op de bekende bovenvermelde wijze **o.v.v. "Collecte 24 mei Pinkstergending"**.

Zondag 31 mei

Actie Vakantietas

Eén op de negen kinderen in Nederland groeit op in armoede. Voor velen van hen is de zomervakantie een lange en saaiere tijd, er is geen geld om weg te gaan. Al een aantal jaren doen we daarom

mee aan de Actie Vakantietas, en zo ook weer dit jaar. Met deze actie krijgen deze kinderen een tas met leuke spullen voor de lange zomervakantie. Het duurt natuurlijk nog wel even voor het zomervakantie wordt, maar door deze collecte nu al te houden kunnen we er voor zorgen dat alle tassen op tijd klaar zijn om te worden uitgedeeld. De collecte van vandaag is daarvoor bestemd. U kunt uw bijdrage overmaken op de bekende bovenvermelde wijze **o.v.v. "Collecte 31 mei Actie Vakantietas"**.

Collecteopbrengsten maart

1 mrt	Citypastoraat	€ 655,55
8 mrt	Egypte	€ 608,32
15 mrt	Ouderenwerk	€ 1.105,56
22 mrt	Moldavië / Burk	€ 845,10
29 mrt	The Passion	€ 804,84

Impressie Sobere Maaltijd

Op dinsdag 31 maart jl in de stille week kwamen zo'n 50 mensen van verschillende kerken in de Ontmoetingskerk bijeen om met elkaar de sobere maaltijd te gebruiken. Dit jaar werd door het Vastenactieproject 2026 op de Filipijnen van ons gevraagd: hulp aan arme kinderen met een beperking in Iloilo City op het eiland Panay. Voor het project hebben we totaal 296,75 euro opgehaald: een mooi bedrag dat naar de landelijke Vastenactie is overgemaakt.

*Namens de Voorbereidingsgroep,
Rina van der Hulst*

Kerk in Actie in Oekraïne

Kerk in Actie werkt samen met lokale kerken en partnerorganisaties om mensen te steunen die in de Oekraïne door de oorlog zijn getroffen. Op 13 april vond in Rijssen een regionale bijeenkomst plaats waar dit werd belicht. Uw diaconie was daar met drie mensen vertegenwoordigd.

Families krijgen voedsel, onderdak en psychosociale begeleiding. In opvangplekken in het hele land kunnen kinderen en gezinnen even opwarmen, krijgen ze een maaltijd en kunnen ze hun verhaal kwijt. Naast directe noodhulp investeert KIA in herstel en veerkracht voor de inwoners. Vrouwen krijgen ondersteuning en subsidie om een eigen onderneming te starten en zo hun gezin zelfstandig te onderhouden. Kerken worden toegerust in hun diaconale zorg voor kwetsbare

mensen. Mensen die moeite hebben zich te uiten worden geholpen door een speciale communicatie app. Zo proberen we, via Kerk in Actie, mensen te helpen deze oorlogsellende te overleven. Wat de mensen vooral willen is gezien en erkend worden. Wij kunnen daar als diaconie aan meewerken. U hoort nog van ons.

*Arend Arensman
Anja Bunk
Anja Samson*

Asielwet van tafel: INLIA is verheugd, maar waakzaam 'Wetten moeten deugen'

Felicities, dankbetuigingen en opluchting over het niet doorgaan van de strafbaarstelling van illegaal verblijf, maar ook: waakzaamheid blijft geboden. Dát is de reactie van INLIA-voorman John van Tilborg op de stemmingen in de Eerste Kamer. En: het nieuws uit de Senaat was niet alleen positief. Weliswaar sneuvelden de strafbaarstelling en de asielnoodmaatregelenwet, maar het tweestatusstelsel werd wel ingevoerd.."

"Ik feliciteer iedereen dat deze slechte wet er niet is gekomen. Speciaal de mensen die het betreft én de mensen die zich hebben ingespannen om dit te bereiken", zegt John van Tilborg, "Nederland is hiermee behoed voor een drama. De voorgestelde strafbaarstelling van illegaal verblijf was onrechtvaardig, onbarmhartig en contraproductief." Maar: waakzaamheid blijft geboden, zegt de INLIA-directeur, zeker nu er nieuwe maatregelen zijn aangekondigd.

"Dank aan allen"

INLIA voerde sinds de zomer campagne tegen het strafbaar maken van mensen enkel omdat ze hier zijn. Als lid van het bondgenootschap Stop de Asielwetten én aanvullend met eigen acties. Van Tilborg: "We hebben vaak een beroep gedaan op onze achterban. Ik wil iedereen enorm bedanken. Van petitie tekens tot berichten delen op de socials, van posters ophangen tot kaarten schrijven en demonstreren: geweldig dat zovelen opkomen voor rechtvaardigheid en barmhartigheid."

Jazeker, natúúrlijk zat Van Tilborg op de publieke tribune en heeft hij inwendig gejuicht toen de Eerste Kamer het wetsvoorstel verwierp met 38 stemmen tegen 37. Tegelijkertijd vroeg hij zich af: hoe is het mogelijk dat zo'n onrechtvaardig en ondeugdelijk wetsvoorstel slechts met de kleinst mogelijke meerderheid wordt verworpen? Hij vindt het verbijsterend.

Checks and balances?

"Nooit eerder zagen we dat iedereen een wetsvoorstel zó categorisch afwees. Van de politie tot de Raad van State, van overheidsinspecties tot de Ombudsmannen, van de VNG tot de kerken. Iedereen die de wet zou moeten uitvoeren of ermee zou moeten werken, beoordeelde die als onuitvoerbaar, onwenselijk en zelfs schadelijk. Dan is het toch heel raar dat het op één tegenstem aankwam?"

De Eerste Kamer moest immers toetsen of de wet zorgvuldig tot stand is gekomen en of die uitvoerbaar is. De Kamer is onderdeel van ons systeem van 'checks and balances' en moet juist wegblijven van de politieke

waan. Bij een zuivere beoordeling op kwaliteit had deze wet toch compleet weggestemd moeten worden?

"De wet was symboolpolitiek van het ergste soort. Dat er zoveel senatoren vóór hebben gestemd en dat de roep om hem door te voeren zo luid was, geeft te denken", zegt Van Tilborg. "Het is gevaarlijk als het oordeel van professionals en experts, zelfs dat van de Raad van State als hoogste adviescollege van de regering, er zo weinig toe doet."

Gezinshereniging en kinderrechten

De invoering van het tweestatusstelsel kwam wél door de Senaat. Ook op deze wet was vanuit het werkveld veel kritiek. Eerder is zo'n stelsel afgeschaft omdat er veel procedures en rechtszaken van kwamen. Daar is op gewezen, maar zonder effect. Onder dit stelsel krijgen mensen nu minder rechten en wordt gezinshereniging beperkt. INLIA vindt dat onbestaanbaar: "Dit schendt mensenrechten en kinderrechten. Nederland heeft het Kinderrechtenverdrag ondertekend in 1990, wat betekent dat dan nog? Sowieso: hoe kun je hier mee instemmen als je het gezin belangrijk vindt?" Van Tilborg zegt – met de organisaties in het Bondgenootschap – deze ontwikkeling scherp te zullen volgen.

Nieuwe voorstellen

Daarnaast heeft het kabinet aangekondigd om binnen twee weken met nieuwe voorstellen te komen 'om de instroom te beperken'. Het wil daartoe bijvoorbeeld de mogelijkheden

verruimen om vreemdelingen ongewenst te verklaren. Hoe dat de instroom zou beperken, is nog onduidelijk. Overigens is die instroom al fors dalende*) , maar dat terzijde.

INLIA en het Bondgenootschap houden ook op dit gebied de vinger daarom scherp aan de pols. "Begrijp me goed", zegt Van Tilborg, "INLIA is niet tegen strenge wetten. Maar ze moeten deugen: problemen daadwerkelijk oplossen én recht doen aan mensen. Daar zullen we voor blijven strijden. We zullen de voorstellen van het kabinet dus kritisch blijven toetsen."

Echte oplossingen

Laten we immers niet vergeten, vindt de INLIA-directeur, dat er een systeem was dat werkte tegen illegaal verblijf: de Landelijke Vreemdelingen Voorziening. Twee-derde van de deelnemers in de LVV slaagde erin een nieuw toekomstperspectief te creëren; terugkeer, doormigratie of legalisering in Nederland. Dat bleek uit wetenschappelijk onderzoek in

opdracht van het Rijk. Het vorige kabinet heeft een streep gehaald door de LVV. Als het kabinet echte oplossingen wil, heeft Van Tilborg nog wel een paar ideeën.

INLIA kerkbladenservice
INLIA is een netwerkorganisatie van en voor geloofsgemeenschappen die asielzoekers en vluchtelingen in nood helpen

*) De afgelopen jaren daalde het aantal asielverzoeken. Vorig jaar dienden zo'n 24.000 mensen een eerste asielverzoek in, 8.000 minder dan het jaar daarvoor. Vergelijk dat met tien jaar eerder, in 2015, toen ruim 43.000 mensen een eerste asielverzoek indienden. Asielzoekers vormen verder een relatief klein deel van het totaal aantal immigranten: in 2025 kwamen er in totaal 306.500 mensen naar Nederland. Bronnen: de SER <https://www.ser.nl/nl/thema/werkwijzer-vluchtelingen/feiten-en-cijfers/aantallen-herkomst> en het CBS <https://www.cbs.nl/nl-nl/visualisaties/dashboard-bevolking/bevolkingsgroei/immigratie>

foto boven: Aanbieding Kaarten medemenselijkheid aan Eerste-Kamerleden - 13 april 2026

Klokluiden voor gewortelde kinderen

Terwijl deze Kerk&Stad wordt gedrukt worden de klokken van de Grote Kerk en de Ontmoetingskerk geluid in het kader van de onderstaande actie:

In memoriam Lute Jan Leeuw

Op 28 maart 2026 overleed Lute Jan Leeuw, in de leeftijd van 86 jaar. Hij is in 1940 geboren en heeft zijn hele leven in Enschede gewoond. Lute was 63 jaar getrouwd met Iet en beiden hadden een dochter, schoonzoon en kleinzoon. Na de Ulo volgde hij de handelsavondschoon. Met deze opleiding kon hij aan het werk als declarant, eerst bij van Gent en Loos en daarna bij Grijpma. Nadat het werk bij Grijpma ophield kon hij, tot zijn pensionering, aan de slag als concierge op een school. Zijn vrouw leerde hij kennen in het CJV gebouw aan de Blijdensteinlaan. Zij hadden een zelfde soort opvoeding gehad, ook op godsdienstig vlak. Beiden waren ze op de zondagsschool geweest, hadden ze catechisatie gevolgd en belijdenis van het geloof afgelegd. Gedurende zijn leven bleef hij trouw aan het geloof en aan de kerk. Meer dan 25 jaar zette hij zich in voor de Zonnegolf, om de bandopnames van kerkdiensten naar de mensen te brengen. En als beider bijzondere inzet mag zeker niet onvermeld blijven dat zij elk jaar twee weken lang heel druk waren met de braderie van de Kapel uit Liefde te Lonneker. Hiermee werd altijd een mooi bedrag opgehaald. De laatste jaren was de kerkgang minder geworden, maar de betrokkenheid bleef. Lute heeft veel betekend voor zijn gezin. Op zijn rustige en bescheiden wijze gaf hij liefde, zorg en trouw. Er zijn vele onvergetelijk fijne herinneringen aan hem. Enerzijds is er de realisatie dat hij lichamelijk op was, anderzijds is er het grote verdriet hem vanaf nu te moet missen. Op Witte donderdag hebben we afscheid van hem genomen. We lazen een gedeelte uit de afscheidsrede van Jezus en we baden: "Eeuwige God, maak ons tot paasmensen, levend vanuit de opstanding." Voor zijn vrouw en familie zal er een grote leegte vallen. Laat die gevuld zijn met innige liefde, die blijft, tot over de doodsgrens heen.

Ds. Gonda Elzenga

Zondag 31 mei 2026
19.00 u.

Zangavond

Met medewerking van mannenensemble Pacem,
o.l.v. Jan Willem Fikse, Lennart Gringhuis (piano)
en Gerrit Nuis (orgel)

Zing mee met bekende liederen uit o.a.
de bundel van Joh. de Heer,
Opwekking en Hemelhoog

Iedereen is van harte welkom!!

Aansluitend is er voor iedereen koffie of thee.
Aan de uitgang is er een collecte ter bestrijding
van de onkosten.

Bethelkerk
Jan Harm Boschstraat 30
7513 ZL Enschede

Overige Gemeenten

Protestantse Gemeente Lonneker

Dorpsstraat 44, 7524 CJ Lonneker,
www.kapeluitliefdelonneker.nl

We kijken terug op een mooie paascyclus waar velen van u aan deel hebben genomen. Ook het paasontbijt is goed bezocht en we danken de diaconie voor de organisatie.

Extra verlengde koffieochtend
Op 1^e Pinksterdag houden we een verlengde koffieochtend. We willen graag met de gemeente praten over de toekomst van de kapel en erediensten in de komende jaren. We nodigen u van harte uit om hierover na te denken.

Gemeentedag 6 september
Dit jaar wordt onze jaarlijkse gemeentedag gehouden op zondag 6 september. Na de eredienst en koffie/thee zal de voorzitter ons bijpraten

over het afgelopen jaar. Ook zullen we dan weer met u in gesprek gaan over de toekomst van de PGL. Na de lunch bedenken we nog een leuke activiteit. We nodigen u allen uit voor deze dag.

Bloemengroet
De bloemengroet vanuit de Kapel is op 15 februari gegaan naar mevrouw A. Huizing-Akkerman, op 22 februari naar mevrouw N. Bouwhuis - Traanman, op 1 maart naar dhr. M. Koning, op 8 maart naar dhr. C.V. Heron, op 15 maart naar mevrouw J. van Beem - Janssen, op 22 maart naar mevrouw A.F. Verweij - Visscher, op 5 april naar ds. H.J. Elzenga, op 12 april naar mevrouw F. G. ten Thij - Schipper en op 19 april naar mevrouw G. Leeuw - Santman.

Overige Diensten

OGH, oecumenisch Helmerzijde			Broekheurnering 1050
Zondag 3 mei	10.00 uur	pastor G. Slüter	
Zondag 10 mei	10.00 uur	ds. B. Wijnbergen	
Zondag 17 mei	10.00 uur	pastor F. Beuger	
Zondag 24 mei	10.00 uur	pastor M. Wiskerke	Pinksterviering
Zondag 31 mei	10.00 uur	gemeenteliedendienst	
Zondag 7 juni	10.00 uur	ds. B. Wijnbergen	

Usselo			Haaksbergerstraat 815
Zondag 3 mei	10.00 uur	ds. J. Meijer	
Zondag 10 mei	10.00 uur	ds. J. Jonk, Laren	
Donderdag 14 mei	10.00 uur	Hemelvaartsdag	openlucht, fam. te Riet, H'bergen
Zondag 17 mei	10.00 uur	ds. M. Schepers - van der Poll	
Zondag 24 mei	10.00 uur	ds. O. Haasnoot	Pinksterviering
Zondag 31 mei	10.00 uur	ds. W. Heeren	
Zondag 7 juni	10.00 uur	ds. W. Heeren	

Lonneker			Dorpsstraat 44
Zondag 3 mei	10.00 uur	ds. H.J. Elzenga	
Zondag 10 mei	10.00 uur	ds. M. Schepers - van der Poll	
Zondag 17 mei	10.00 uur	ds. W. Heeren	
Zondag 24 mei	10.00 uur	ds. H.J. Elzenga	Pinksterviering
Zondag 31 mei	10.00 uur	ds. B. Wiegman	
Zondag 7 juni	10.00 uur	ds. B. Wiegman	

Bethelkerk			J.H. Boschstraat 28
Zondag 3 mei	10.00 uur	ds. H. Overdijk, Hengelo	
Zondag 10 mei	10.00 uur	ds. J. Zondag, Dedemsvaart	
Zondag 17 mei	10.00 uur	ds. D. Juin, Delden	
Zondag 24 mei	10.00 uur	ds. H. Overdijk, Hengelo	Pinksterviering
Zondag 31 mei	10.00 uur	ds. F. Buitink, Heino	
Zondag 7 juni	10.00 uur	ds. H. Overdijk, Hengelo	

International Christian Fellowship			Prinseschool, Prinsestraat 10
Zondag 3 mei	10.30 uur	E. Rugero	
Zondag 10 mei	10.30 uur	L. van der Deijl	Table of the Lord
Zondag 17 mei	10.30 uur	O. Aiyedogbon	
Zondag 24 mei	10.30 uur	J. Lotterman	Pinksterviering / Table of the Lord
Zondag 31 mei	10.30 uur	F. Ojambati	
Zondag 7 juni	10.30 uur	B. Maphosa	

Diensten Ontmoetingskerk

Ontmoetingskerk		Varviksingel / hoek dr. Joh. Wagenaarstraat	
Zondag 3 mei	10.00 uur	ds. N.G. Scholten	
Zondag 10 mei	10.00 uur	ds. J. Meijer	met medewerking Cantorij
Zondag 17 mei	10.00 uur	ds. N.G. Scholten	maaltijd van de Heer
Zondag 24 mei	10.00 uur	ds. J. Meijer en ds. N.G. Scholten	Pinksterviering en doopdienst
Zondag 31 mei	10.00 uur	ds. J.D. Zuurmond	afscheid ds. Zuurmond
Zondag 7 juni	10.00 uur	ds. N.G. Scholten	

De kerkdiensten in de Ontmoetingskerk zijn fysiek toegankelijk, maar natuurlijk ook online te volgen via pgenschede.nl
Een toelichting bij deze kerkdiensten vindt u op pagina ...

Diensten verpleeg- en verzorgingshuizen

Liberein locatie Eschpoort		Boulevard 1945 505	
Zondag 3 mei	18.00 uur	pastor E. Roelink	
Zondag 10 mei	18.00 uur	J. van de Beek	
Zondag 17 mei	18.00 uur	pastor W. Rekveld	
Zondag 24 mei	18.00 uur	B. Nuijten	Pinksteren
Zondag 31 mei	18.00 uur	pastor E. Roelink	
Zondag 7 juni	18.00 uur	ds. A. Fuhrmann	

Tafeltjevier , 't Bouwhuis		Welnaweg 100	
Zondag 10 mei	10.30 uur	ds. J. Bos - de Lange	
Zondag 24 mei	10.30 uur	geestelijk verzorger A. Thönelt	Pinksteren
Zondag 26 april	10.30 uur	geestelijk verzorger I. Kamphuis	

Livio Enschede locatie De Cromhoff		Bleekhofstraat 300	
Donderdag 21 mei	16.00 uur	drs. A. Peijnenborg	

Medisch Spectrum Twente		Koningstraat 1	
Zondag 24 mei	10.30 uur	ds. F. Hovinga	Pinksteren

Varvik

 UITVAARTZORG

Een mooie uitvaart voor elk budget

Sinds 1828

053 432 19 55 • www.varvikuitvaartzorg.nl